

ZESPÓŁ SZKÓŁ EKONOMICZNYCH

im. Stefana Żeromskiego w Legnicy

**PROGRAM
WYCHOWAWCZO-
-PROFILAKTYCZNY SZKOŁY**

ROK SZKOLNY 2021/2022

I. WSTĘP

Treści Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego są spójne ze Statutem Szkoły i wewnątrzszkolnymi zasadami oceniania. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej. Celem programu jest stworzenie jednolitej koncepcji wychowawczo-profilaktycznej zgodnej z obowiązującymi aktami prawnymi, oczekiwaniami oraz potrzebami środowiska szkolnego. Szkoła służy uczniowi, tworząc warunki dla jego pełnego rozwoju emocjonalnego, intelektualnego, duchowego i fizycznego. Jest miejscem stawiania pytań i poszukiwania odpowiedzi – uczy analizy problemów i sposobu ich rozwiązywania. Zapewnia przyjazne i zdrowe warunki edukacji szkolnej. Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny jest wynikiem diagnozy problemów występujących w społeczności lokalnej i potrzeb środowiska uczniów, rodziców i nauczycieli.

II. MISJA SZKOŁY

Misją Zespołu Szkół Ekonomicznych im. Stefana Żeromskiego w Legnicy jest wychowanie w duchu wartości i poczuciu odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata, kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami, także przedstawicielami innych kultur. Szkoła zapewnia pomoc we wszechstronnym rozwoju uczniów w wymiarze intelektualnym, psychicznym i społecznym, zapewnia pomoc psychologiczną i pedagogiczną uczniom. Misją szkoły jest uczenie wzajemnego szacunku i uczciwości jako postawy życia w społeczeństwie i w państwie, w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych, a także budowanie pozytywnego obrazu szkoły poprzez kultywowanie i tworzenie jej tradycji. Misją szkoły jest także przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych oraz troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców. Kreujemy mądrego i odpowiedzialnego obywatela, dziedzica wielowiekowej tradycji oraz kultury polskiej i europejskiej.

III. MODEL ABSOLWENTA SZKOŁY

Absolwent jest człowiekiem dojrzałym życiowo i przygotowanym do podjęcia nauki na wybranym kierunku, na wyższym etapie edukacji oraz do podjęcia pracy.

Absolwent naszej szkoły powinien:

- postępować w oparciu o obowiązujące normy moralne,
- być otwartym na różnorodne formy własnego rozwoju i umieć przystosować się do zmieniających warunków zewnętrznych,
- rozwijać swoją osobowość,
- uwzględniać poglądy innych,
- mądrze korzystać z różnych źródeł informacji,
- poprawnie i kulturalnie wypowiadać się w języku polskim,
- posługiwać się w stopniu dobrym co najmniej jednym językiem obcym,
- zastosować zdobytą wiedzę i umiejętności w nauce na wyższym etapie edukacji i w pracy zawodowej,
- być otwartym na potrzeby innych,
- efektywnie pracować w zespole,
- świadomie korzystać z dóbr kultury,
- współtworzyć rzeczywistość z najbliższym środowiskiem.

Absolwent naszej szkoły powinien reprezentować następujące postawy:

- odpowiedzialności za siebie i innych,
- patriotyzmu,
- dobroci, miłości,
- wolności,
- pomocy najbliższym,
- przekazywania dziedzictwa kulturowego,
- poszanowania godności własnej i cudzej,
- postawę człowieka mądrego, prawego i uczciwego.

IV. DIAGNOZA SYTUACJI SZKOLNEJ

Podstawą do opracowania Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest diagnoza środowiska szkolnego, przeprowadzana w oparciu o:

- analizę dokumentów szkolnych,
- obserwację środowiska szkolnego,
- rozmów indywidualnych z uczniami, rodzicami i nauczycielami,
- badań ankietowych,
- analizę frekwencji uczniów,
- współpracę z instytucjami wspierającymi pracę szkoły,
-

Na podstawie diagnozy, o której mowa powyżej, nauczyciel lub wychowawca w uzgodnieniu z dyrektorem szkoły przedstawia w planie wychowawcy formę, w której realizuje działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną, uwzględniając wykorzystanie aktywnych metod pracy. W zakresie zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych środków psychoaktywnych, prowadzi działania we współpracy z wyżej wymienionymi podmiotami, posiadającymi doświadczenie w prowadzeniu tych działań i realizacji programów zalecanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego.

W oparciu o wyniki diagnozy i doświadczenie nauczycieli, pedagogów wyodrębniono główne obszary zagrożeń:

- niska frekwencja i wagary,
- uzależnienia,
- wulgaryzmy,
- stres i depresja,
- choroby cywilizacyjne.

V. DZIAŁALNOŚĆ WYCHOWAWCZA

Działalność wychowawcza w szkole polega na wspomaganiu ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych;
- 2) psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia własnego i innych ludzi, stworzenie środowiska przyjaznego dla rozwoju młodego człowieka, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności;
- 3) społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych;
- 4) duchowej – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Najważniejsze cele pracy wychowawczej to:

- wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej twórczej,
- przygotowanie uczniów do prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie,
- wzbudzanie poczucia przynależności do grupy,
- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
- budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
- przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,
- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
- troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców,
- kształtowanie patriotycznej postawy,
- uczenie proekologicznych zachowań i odpowiedzialności za środowisko naturalne.

VI. STRATEGIE WYCHOWAWCZE

Zadanie:

Kształtowanie u uczniów postaw warunkujących odpowiednie funkcjonowanie w klasie, rodzinie i społeczności lokalnej.

Sposoby realizacji:

- a. organizowanie zajęć na temat: kształtowania właściwych relacji międzyludzkich opartych na tolerancji, szacunku, zaufaniu i życzliwości, wzajemnej pomocy, przestrzegania norm współżycia w grupie – tematyka uwzględniona w prowadzonych lekcjach zajęć z wychowawcą, podkreślających rolę wartości we współczesnym świecie, empatii i norm społecznych;
- b. kształtowanie poczucia odpowiedzialności za dobre imię rodziny, klasy, szkoły; umiejętności współdziałania i przestrzegania norm współżycia w grupie społecznej – lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, a także inne związane z rolą rodziny i respektowaniem zasad moralnych;
- c. prowadzenie zajęć mających na celu podniesienie znajomości i przestrzegania zasad dobrego zachowania (savoir-vivre) – tematyka zajęć z wychowawcą, coroczny szkolny konkurs związany z savoir-vivre.

Zadanie:

Kształtowanie ucznia dojrzałego emocjonalnie, wrażliwego, umiejącego opanować emocje w różnych sytuacjach życiowych.

Sposoby realizacji:

- a. rozwijanie umiejętności właściwego reagowania na krytykę i opinie innych, wyrażania swoich opinii, myśli i uczuć – zajęcia z wychowawcą poświęcone kształtowaniu tych ważnych umiejętności, a także inne uczące wyrażania myśli i uczuć, sprzyjające formułowaniu własnych opinii;
- b. organizowanie działań i uczestniczenie w imprezach uwrażliwiających na potrzeby innych, wdrażanie uczniów do niesienia bezinteresownej pomocy, podejmowania inicjatyw, wolontariatu – udział w ogólnopolskich i lokalnych akcjach charytatywnych organizowanych w ramach wolontariatu i szkolnego koła Caritas;
- c. spotkania ze specjalistami na tematy związane z doskonaleniem umiejętności radzenia sobie z emocjami.

Zadanie:

Kształtowanie ucznia charakteryzującego się postawą patriotyczną, moralną, dbającego o właściwy rozwój duchowy i intelektualny.

Sposoby realizacji:

- a. prowadzenie zajęć i udział w inicjatywach społecznych kształtujących postawę patriotyzmu, tożsamości narodowej oraz postawy poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, kształtowanie zainteresowań czytelniczych, a w szczególności: zaangażowanie młodzieży w coroczne tradycyjne obchody doniosłych wydarzeń historycznych – Dzień Niepodległości (akademia), rocznica uchwalenia Konstytucji 3-Maja (konkurs wiedzy i konkurs plastyczny na najlepszy plakat) oraz organizacja Dni Patrona Szkoły (konkurs wiedzy o Stefanie Żeromskim, konkurs recytatorski „O laur Stefana Żeromskiego”), obchody Dnia Edukacji Narodowej (program artystyczny w oparciu o teksty kultury polskiej);
- b. pielęgnowanie i poszanowanie tradycji i kultury własnego narodu – wspólne kolędowanie i jasełka aranżowane przez młodzież, pielgrzymka maturzystów na Jasną Górę; lekcje biblioteczne dedykowane uczniom, popularyzujące świat książek i zachęcające do sięgania po nie;
- c. kształtowanie postaw patriotycznych na lekcjach języka polskiego i historii przy omawianiu tekstów kultury związanych z dziejami narodu polskiego;
- d. kształtowanie poczucia odpowiedzialności za przyrodę i otaczający nas świat – lekcje zajęć z wychowawcą uwzględniające tematykę współczesnej ekologii, podkreślanie wagi problemu, uczenie odpowiedzialności za świat, który zostawiamy przyszłym pokoleniom;
- e. rozwijanie wrażliwości na przejawy przemocy, zła i wulgarności poprzez uwrażliwianie uczniów na piękno świata, uczenie przeciwstawiania się przemocy, złu i wulgarności (tematyka lekcji zajęć z wychowawcą);
- f. wdrażanie do szanowania pracy własnej i innych, wychowanie w duchu poszanowania godności drugiego człowieka poprzez podkreślanie na każdej lekcji wartości pracy własnej i innych, docenianie wysiłków intelektualnych uczniów, uczenie szacunku dla drugiego człowieka (tematyka lekcji zajęć z wychowawcą, a także tematy realizowane na innych przedmiotach).

Zadanie:**Dostarczanie rzetelnej wiedzy o zagrożeniach płynących ze stosowania środków uzależniających.**Sposoby realizacji:

- a. prowadzenie zajęć i propagowanie stylu życia wolnego od używek, uświadamianie wpływu używek na zdrowie fizyczne i psychiczne – tematyka zajęć z wychowawcą;
- b. wyposażanie uczniów i rodziców w wiedzę o rodzajach środków odurzających, objawach ich zażywania, zagrożeniach z nich wynikających oraz sposobach pomocy, wskazywanie sposobów radzenia sobie z własnymi problemami – tematyka zajęć z wychowawcą, pedagogizacja rodziców;
- c. dostarczanie wiedzy na temat odpowiedzialności prawnej i konsekwencjach używania i posiadania narkotyków, stosowanie „Procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży przestępczością i demoralizacją”;
- d. uświadamianie zagrożeń wynikających z wszelkiego rodzaju uzależnień, w tym od Internetu, cyberprzemocy i innych.

Zadanie:**Zapobieganie podejmowania przez młodzież zachowań ryzykownych.**Sposoby realizacji:

- a. prowadzenie zajęć i pogadanek na temat okresu dojrzewania i uczulanie na zagrożenia z tym związane, poszerzanie wiedzy uczniów dotyczącej kształtowanie postaw prorodzinnych – zajęcia z wychowawcą;
- b. organizowanie i prowadzenie zajęć związanych z uświadamianiem istoty macierzyństwa i odpowiedzialności matki i ojca za życie dziecka, wyposażania uczniów w podstawowe wiadomości na temat płodowego zespołu alkoholowego (FAS); podnoszenia wiedzy i świadomości uczniów na temat chorób przenoszonych drogą płciową.

VII. DZIAŁALNOŚĆ PROFILAKTYCZNA

Profilaktyka to proces wspomagania człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczenie i likwidowanie czynników niekorzystnych dla życia i zdrowia jednostki. Celem profilaktyki szkolnej jest ochrona ucznia przed różnorodnymi zakłóceniami jego rozwoju.

Do zadań profilaktyki należy wzmacnianie czynników chroniących takich, jak:

- zainteresowanie nauką,
- więzi emocjonalne z rodzicami,
- poszanowanie norm, wartości,
- autorytetów,
- edukacja rodziców,
- analiza frekwencji uczniów,
- dbanie o własny rozwój,
- kształtowanie umiejętności dokonywania właściwych wyborów,
- racjonalne spędzanie czasu wolnego ze szczególnym zwróceniem uwagi na turystykę i zajęcia sportowe, edukację czytelniczną.

Z powyższej definicji wynika, że punktem wyjścia do planowania działań zapobiegawczych powinna być odpowiedź na pytanie: Czym uwarunkowane są zachowania problemowe młodych ludzi, a co stanowi zabezpieczenie przed nimi?

Wyodrębnić należy w tym miejscu czynniki ryzyka i czynniki chroniące.

Czynniki ryzyka - cechy i zachowania uczniów, cechy środowiska społecznego i efekty ich wzajemnego oddziaływania, które wiążą się z wysokim prawdopodobieństwem występowania zachowań ryzykownych, stanowiących zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju, zdrowia, bezpieczeństwa i funkcjonowania społecznego:

- środowisko społeczne promujące pewne wzorce zachowań, normy społeczne (promujące, prowokujące pewne zachowania),
- modelowanie takich zachowań w rodzinie lub grupie znajomych,
- konflikty i doświadczenia izolacji w dzieciństwie,
- grupa rówieśnicza, w której normą są zachowania dysfunkcyjne,
- niskie wyniki osiągnięte w szkole i brak celów życiowych,
- łatwy dostęp do substancji psychoaktywnych,
- wczesna inicjacja zachowań ryzykownych.

Czynniki chroniące - cechy i zachowania uczniów, cechy środowiska społecznego i efekty ich wzajemnego oddziaływania, których występowanie wzmacnia ogólny potencjał zdrowotny ucznia i zwiększa odporność uczniów na działanie czynników ryzyka:

- silna więź emocjonalna z rodzicami,
- zainteresowanie nauką szkolną,
- regularne praktyki religijne,
- szacunek do norm, wartości, autorytetów,
- stała opieka sprawowana przez kompetentną osobę dorosłą,
- zdolności umożliwiające dobre wyniki w nauce,
- umiejętność rozwiązywania problemów,
- wrażliwość społeczna,
- poczucie własnej skuteczności.

Wzajemny układ i siła oddziaływania czynników chroniących i czynników ryzyka może uchronić **zachowania ryzykowne**, czyli działania zwiększające prawdopodobieństwo pojawienia się niekorzystnych konsekwencji psychologicznych, społecznych i zdrowotnych, które zaburzają prawidłowy rozwój jednostki.

Do najczęściej pojawiających się zachowań ryzykownych należą:

- palenie papierosów, używanie alkoholu,
- używanie innych środków psychoaktywnych,
- wczesna inicjacja seksualna,
- zachowania agresywne i przestępcze.

W zależności od adresata, do którego skierowane są działania profilaktyczne, rozróżniamy trzy poziomy profilaktyki:

- **profilaktyka uniwersalna** - skierowana do grupy niskiego ryzyka - polega na promowaniu zdrowego stylu życia i zapobieganiu zagrożeniom, jej celem jest opóźnienie wieku inicjacji lub zachęcanie do abstynencji;
- **profilaktyka selektywna** - skierowana do grupy podwyższonego ryzyka - polega na ograniczeniu podejmowania zachowań ryzykownych i zachęcanie do wycofania się z nich;
- **profilaktyka wskazująca** - skierowana do grupy wysokiego ryzyka – jest interwencją w sytuacji pojawienia się uzależnienia. Podejmowane działania mają na celu ograniczenie negatywnych skutków uzależnienia tj. leczenie odwykowe, psychoterapia, organizowane przez instytucje należące do innych resortów.

Program obejmuje działania:

- **informacyjne** - mają dostarczyć adekwatnych informacji na temat skutków zachowań ryzykownych i tym samym umożliwić racjonalny wybór,
- **edukacyjne** - mają pomagać w rozwijaniu ważnych umiejętności psychologicznych i społecznych,
- **profilaktyczne** - mają na celu zapobiegać zagrożeniom,
- **wychowawcze** - mają pomagać w rozwijaniu ważnych potrzeb oraz osiąganiu satysfakcji życiowej przez stworzenie możliwości zaangażowania się w działalność pozytywną (artystyczną, społeczną, sportową).

Wychowanie rozumiemy jako wspieranie ucznia w rozwoju, natomiast profilaktykę rozumiemy jako interwencję wzmacniającą, korygującą i uzupełniającą wychowanie podejmowaną wówczas, gdy zagrożone lub niemożliwe są do osiągnięcia cele wychowawcze ze względu na ograniczoną skuteczność działań wychowawczych oraz współwystępowanie czynników ryzyka. Opisane działania profilaktyczne opracowane zostały na podstawie diagnozy problemów naszego środowiska szkolnego i adresowane są głównie do uczniów, jednak swoim zasięgiem obejmą wszystkie podmioty szkoły (grono pedagogiczne, kadrę szkoły, rodziców) i najbliższe środowisko. Realizować będziemy profilaktykę głównie uniwersalną i selektywną, w sytuacji potrzeby także wskazującą.

Celami ogólnymi naszych działań będą:

- a. wzmacnianie czynników chroniących,
- b. niwelowanie i zmniejszanie siły działania czynników ryzyka,
- c. integrowanie działań wychowawczych i profilaktycznych w środowisku szkolnym i lokalnym.

Celami szczegółowymi naszych działań będą:

- a. promowanie zdrowego stylu życia,
- b. kształtowanie właściwych postaw społecznych,
- c. zapobieganie niepowodzeniom szkolnym i wagarom,
- d. rozwijanie umiejętności społecznych,
- e. przeciwdziałanie zjawisku zachowań agresywnych i cyberprzemocy w szkole,
- f. zapobieganie używaniu substancji psychoaktywnych (nikotyna, alkohol, wszelkie środki odurzające, także leki),
- g. wsparcie i poszerzenie wiedzy rodziców w wychowaniu dzieci i rozwiązywaniu problemów.

VIII. CZYNNIKI RYZYKA

Diagnoza - czynniki ryzyka rozpoznane w szkole:

- a. problemy natury psychicznej (trudności w radzeniu sobie ze stresem, zaburzenia nastroju, zaniżona samoocena, osłabione więzi emocjonalne z rodziną);
- b. spożywanie alkoholu, palenie papierosów, uzależnienie od Internetu, cyberprzemoc, niska świadomość zagrożeń;
- c. wysoka absencja szkolna, brak motywacji do nauki, problemy z koncentracją;
- d. brak zainteresowań i pasji - deficyt umiejętności spędzania czasu wolnego.

Plan działań - redukcja i niwelowanie czynników ryzyka:

Zadanie:

Zapobieganie używaniu przez młodzież środków psychoaktywnych.

Sposoby realizacji:

- a. organizowanie zajęć dotyczących przyczyn i konsekwencji używania środków psychoaktywnych i innych uzależnień oraz prawnych konsekwencji posiadania narkotyków, a w szczególności programów rekomendowanych:
 - „ARS - czyli jak dbać o miłość - odpowiedzialne decyzje” - program z zakresu profilaktyki uzależnień dla uczniów klas I (współpraca ze specjalistami MONAR, PSSE w Legnicy),
 - „Hazard - nie dziękuję” program skierowany do uczniów klas II (współpraca z UCS w Legnicy),
 - psychoedukacja rodziców „Zdrowy i prawidłowy styl życia nastolatka w obliczu pandemii i po pandemii”;
- b. przekazywanie informacji o miejscach pomocy dla osób dotkniętych uzależnieniem, udzielanie wsparcia i pomocy rodzicom, na zebraniach z rodzicami oraz w indywidualnych konsultacjach;
- c. konsekwentne przestrzeganie zasad obowiązujących w szkole (system kar i nagród);
- d. organizowanie i przeprowadzenie zajęć, instruktażu dotyczących zdrowego stylu życia, odżywiania, higieny pracy i higieny osobistej - zajęcia z wychowawcą, pielęgniarką.

Zadanie:**Zmniejszanie poziomu absencji uczniów w szkole i braku przygotowania do zajęć lekcyjnych.
Zapobieganie trudnościom dydaktycznym i wychowawczym.**Sposoby realizacji:

- a. budowanie atmosfery zaufania między nauczycielami i uczniami;
- b. stałe monitorowanie frekwencji uczniów oraz diagnozowanie przyczyn absencji. W przypadku wysokiej absencji ucznia organizowanie spotkań komisji opiekuńczo-wychowawczych oraz przekazanie informacji do Sądu Rodzinnego (w przypadku osób niepełnoletnich);
- c. indywidualne interwencje wychowawcy, pedagoga, mediacje;
- d. nagradzanie uczniów i klas z najwyższą frekwencją śródroczną i roczną;
- e. stosowanie kar i nagród przewidzianych w Statucie Szkoły;
- f. prowadzenie zajęć rozwijających dla uczniów chcących poszerzyć wiedzę, realizacja zajęć:
„Jak się uczyć, żeby się nauczyć”;
- g. budowanie poczucia więzi ze szkołą i klasą - organizowanie zajęć i imprez integrujących klasę oraz całą społeczność szkolną;
- h. kontakt z rodzicami/opiekunami i instytucjami pomocowymi: indywidualne wsparcie rodziców.

Zadanie:**Kształtowanie świadomości i odpowiedzialności za siebie i drugiego człowieka.****Rozwijanie zainteresowań uczniów i umiejętności spędzania wolnego czasu.**Sposoby realizacji:

- a. budowanie oferty zajęć pozalekcyjnych zgodnie z zapotrzebowaniem i zainteresowaniem uczniów;
- b. promowanie zainteresowań i osiągnięć uczniów na apelach szkolnych, wystawach, przedstawieniach i prezentacjach dla szerokiej publiczności oraz na stronie internetowej szkoły;
- c. stymulowanie rozwoju intelektualnego uczniów - zachęcanie uczniów do udziału w konkursach i olimpiadach przedmiotowych poprzez działania zawarte w Szkolnym Programie Rozwijania Zainteresowań i Wspierania Uzdolnień;
- d. promowanie działalności Samorządu Uczniowskiego, wspieranie aktywności uczniów na rzecz klasy, szkoły oraz środowiska lokalnego;

- e. organizowanie zajęć uświadamiających uczniom możliwości wpływania na własne życie poprzez planowanie dalszej ścieżki edukacyjnej i zawodowej, spotkania ze specjalistami z zakresu doradztwa zawodowego i inne działania zawarte w planie pracy Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego, w tym: realizacja programu z zakresu preorientacji zawodowej „Rynek pracy bez tajemnic” - dla uczniów kl. IV, „Od marzeń do kariery: Wyznaczanie celów życiowych” - dla uczniów kl. III, we współpracy z CPPP w Legnicy, a także zajęcia warsztatowe ” Kreatywnie o kompetencjach dla kariery”.

Zadanie:

Podnoszenie kultury osobistej uczniów, przeciwdziałanie cyberprzemocy, agresji, wzmocnienie postaw prospołecznych.

Sposoby realizacji:

- a. konsekwentne reagowanie wszystkich pracowników szkoły na łamanie zasad obowiązujących w szkole;
- b. stosowanie systemu kar i nagród za zachowanie uczniów;
- c. organizowanie i prowadzenie zajęć na temat praw i obowiązków ucznia oraz odpowiedzialności nieletnich - zajęcia z wychowawcą oraz indywidualne rozmowy z uczniami na temat zasad i norm społecznych;
- d. prowadzenie lekcji wychowawczych na temat właściwego zachowania się w różnych sytuacjach, skutecznych sposobów porozumiewania się, umiejętności rozwiązywania sytuacji konfliktowych itp. - przeprowadzenie zajęć integracyjno-adaptacyjnych - wzajemna komunikacja w kl. I;
- e. organizowanie imprez i wyjść o charakterze kulturalno-oświatowym;
- f. zachęcanie uczniów do udziału w akcjach charytatywnych, pracy w wolontariacie, działalności na rzecz innych osób;
- g. odpowiedzialne korzystanie w procesie kształcenia przez młodzież z zasobów cyfrowych wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne poprzez realizację programu: „Razem Bezpieczniej” na temat niedostosowania społecznego i przestępczości wśród młodzieży, przeciwdziałaniu zagrożeniom, używki, dopalacze, cyberprzemoc - bezpieczne spędzanie czasu wolnego” - dla uczniów klas I we współpracy z Miejską Komendą Policji:
 - prowadzenie mediacji w sytuacjach konfliktowych,
 - udzielanie wsparcia uczniom, rodzicom, współpraca ze specjalistami.

Zadanie:

Przeciwdziałanie i rozwiązywanie problemów natury psychicznej i zaburzeń zachowania.

Sposoby realizacji:

- a. stwarzanie uczniowi przyjaznych i bezpiecznych warunków nauki w szkole /stosowanie Pakietu Bezpieczeństwa/, prowadzenie działań prozdrowotnych w celu harmonijnego rozwoju psychofizycznego ucznia, zapewnienie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, szczególnie w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią COVID-19 w celu zapewnienia dodatkowej opieki i pomocy, wzmacniającej poczucie bezpieczeństwa:
 - udzielanie indywidualnego wsparcia przez pedagoga w zakresie dbałości o zdrowie,
 - prelekcje „Jak dbać o zdrowie w obecnych czasach - choroby cywilizacyjne”,
 - realizacja programu profilaktycznego „Wybierz Życie - Pierwszy Krok” - profilaktyka raka szyjki macicy w kl. III,
 - psychoedukacja rodziców „Zdrowy i prawidłowy styl życia nastolatka w obliczu pandemii i po pandemii” - we współpracy z CPPiDN w Legnicy;
- b. ograniczanie sytuacji stresu szkolnego (indywidualizacja procesu dydaktycznego i wychowawczego), organizowanie zajęć dotyczących radzenia sobie z emocjami i stresem - realizacja programu w kl. IV „Przeciwdziałanie stresowi” - we współpracy z CPPiDN w Legnicy;
- c. udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (stosowanie Procedury Udzielania Uczniom Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej), koordynowanie działań – pedagog;
- d. stosowanie Procedury wobec ucznia, u którego jest podejrzenie zaburzeń psychicznych (depresji);
- e. współpraca z instytucjami (w trosce o harmonijny rozwój psychofizyczny ucznia) tj. Policja, Straż Miejska, Sąd, MOPS, GOPS, Poradnia Zdrowia Psychicznego, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne i inne - wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny - podnoszenie kompetencji wychowawczych rodziców.
Psychoedukacja i wsparcie rodziców:
 - „Informacje w zakresie udzielania pomocy ze strony szkoły i instytucji wspierających”
 - „Formy udzielania pomocy dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi”
 - „Zdrowy i prawidłowy styl życia nastolatka w obliczu pandemii i po pandemii”
 - „Rola rodziców w przygotowaniu młodzieży do odpowiedzialnej decyzji edukacyjno-zawodowej”.

VIII. CZYNNIKI CHRONIĄCE

Plan działań - wzmacnianie czynników chroniących:

Zadanie:

Współpraca ze środowiskiem rodzinnym.

Sposoby realizacji:

- a. poznanie sytuacji rodzinnej ucznia: rozmowy z uczniem, wychowawcą, analiza dokumentów szkolnych;
- b. nawiązanie i utrzymanie kontaktu z rodzicami/opiekunami ucznia;
- c. wspólne działania z rodzicami/opiekunami, psychoedukacja rodziców;
- d. wspieranie Rady Rodziców.

Zadanie:

Zainteresowanie nauką szkolną.

Sposoby realizacji:

- a. budowanie więzi nauczyciel/wychowawca – uczeń;
- b. podnoszenie atrakcyjności lekcji;
- c. współpraca ze specjalistami (np. Ośrodek Interwencji Kryzysowej, PPP) w celu zapobiegania niepowodzeniom szkolnym.

Zadanie:

Poszanowanie prawa, norm, wartości, autorytetów.

Sposoby realizacji:

- a. wspieranie Samorządu Uczniowskiego i Rzecznika Praw Ucznia;
- b. edukacja prawna, społeczna, dotycząca zasad kultury;
- c. aktywizowanie systemu wartości.

IX. PRZECIWDZIAŁANIE NARKOMANII

Szkoła podejmuje działania w zakresie przeciwdziałania narkomanii w oparciu o diagnozę w zakresie zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych. Ankieta taka przeprowadzana jest co roku wśród uczniów klas pierwszych oraz w razie potrzeby również wśród wybranej grupy reprezentatywnej z klas starszych. Ankieta mogą być również objęci rodzice lub opiekunowie uczniów oraz nauczyciele.

Nauczyciele i wychowawcy w Zespole Szkół Ekonomicznych w Legnicy prowadzą systematyczną działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną wśród uczniów, ich rodziców lub opiekunów w celu przeciwdziałania narkomanii. Działalność ta obejmuje działania uprzedzające oparte na naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności mające na celu przeciwdziałanie pojawieniu się zachowań ryzykownych związanych z używaniem przez uczniów środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych sytuacji psychoaktywnych.

Działalność wychowawcza:

- współpraca z rodzicami uczniów w celu budowania postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia,
- kształtowanie u uczniów hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie zajmuje pierwszorzędne miejsce,
- wzmacnianie więzi uczniów ze szkołą, społecznością lokalną,
- budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
- wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i rodziców,
- kształtowanie postaw prospołecznych, w tym przez udział w działaniach wolontariackich, wspieranie edukacji rówieśniczej, która kształtuje postawy prozdrowotne i prospołeczne.

Działalność edukacyjna:

- poszerzenie wiedzy nauczycieli oraz rodziców i opiekunów na temat prawidłowego rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego młodzieży oraz rozpoznawania wczesnych, objawów używania środków i substancji odurzających, psychotropowych, w tym nowych substancji psychoaktywnych,

- rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
- kształtowanie u uczniów umiejętności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- wspomaganie uczniów w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających rozwojowi i zdrowemu życiu,
- prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia nauczycieli w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków i substancji odurzających czy psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego młodzieży.

Działalność informacyjna:

- dostarczanie nauczycielom i rodzicom rzetelnych i aktualnych informacji nt. skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych,
- przekazywanie informacji uczniom, ich rodzicom i opiekunom oraz nauczycielom nt. konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii,
- informowanie uczniów i ich rodziców czy opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży przestępczością i demoralizacją.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej, obejmując w szczególności:

- realizację **grupowych programów poleconych** (w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego) wśród uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów,
- **przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia** uczniów w celu podniesienia ich samooceny, przynależności oraz satysfakcji życiowej,
- kształtowanie i **wzmacnianie norm przeciwnych** używaniu środków i substancji odurzających i psychoaktywnych,
- **doskonalenie nauczycieli** w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów zachowań ryzykownych,
- jeśli konieczne, **włączenie** do indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego **działań z profilaktyki uzależnień.**

Podstawę do prowadzenia działalności w zakresie profilaktyki w celu przeciwdziałania narkomanii stanowi diagnoza w zakresie występujących w szkole czynników chroniących i czynników ryzyka. Działania zaplanowane na podstawie takiej diagnozy przeprowadzanej wśród uczniów, rodziców i nauczycieli realizuje się w ramach:

- zajęć edukacyjnych z kształcenia ogólnego,
- zajęć z wychowawcą,
- zajęć pozalekcyjnych rozwijających zainteresowania i uzdolnienia.

W działalności na rzecz przeciwdziałaniu narkomanii mogą brać udział rodzice, opiekunowie, specjaliści oraz przedstawiciele poradni psychologiczno-pedagogicznych, opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień.

X. INTEGRACJA DZIAŁAŃ

Plan działań - integrowanie działań wychowawczych i profilaktycznych w środowisku szkolnym i lokalnym.

Zadanie:

Współpraca nauczycieli, wychowawców, pedagoga.

Sposoby realizacji:

- a. wspólne spotkania,
- b. konsultacje indywidualne w sytuacji potrzeby,
- c. bieżące przekazywanie informacji,
- d. wspólne przygotowywanie działań i ich realizacja,
- e. podnoszenie kompetencji wychowawczych nauczycieli – szkolenia.

Zadanie:

Współpraca grona pedagogicznego z rodzicami/opiekunami.

Sposoby realizacji:

- a. kontakt indywidualny w sytuacji potrzeby,
- b. zebrania rodziców,
- c. spotkania okolicznościowe,
- d. wspieranie Rady Rodziców,
- e. wspólne przedsięwzięcia.

Zadanie:

Integracja działań ze środowiskiem lokalnym.

Sposoby realizacji:

- a. udział w przedsięwzięciach lokalnych,
- b. współpraca z innymi jednostkami oświatowymi i miejskimi.

Rekomendacje:

1. Uświadamiać rodziców o konsekwencjach przebywania ich dzieci w środowisku zagrożonym uzależnieniami; o wpływie przyzwolenia na palenie papierosów i spożywania alkoholu; o konieczności kontrolowania w jaki sposób dziecko spędza czas wolny oraz organizowania i spędzania wspólnego czasu wolnego.
2. Należy wspierać rodziców poprzez: dostarczanie fachowej wiedzy, psychoedukację, indywidualne poradnictwo, kierowanie do specjalistów, dostarczanie informacji o możliwości korzystania z pomocy odpowiednich instytucji w zakresie uzależnień.
3. Wspierać młodzież, otoczyć opieką w sytuacjach szczególnych, wywołanych pandemią COVID-19.
4. Prowadzić zajęcia /również ze specjalistami/ dotyczące uzależnień i ich konsekwencji.
5. Prowadzić efektywne działania profilaktyczne uwzględniając:
 - profilaktykę uniwersalną – czyli oddziaływanie na osoby, które jeszcze nigdy nie zażywały środków psychoaktywnych,
 - profilaktykę selektywną – czyli interwencję w sytuacji kiedy problem dopiero się zaczyna.
6. Promować wśród uczniów zdrowy styl życia.
7. Realizować lekcje wychowawcze z zakresu uzależnień (od papierosów, alkoholu).
8. Przeprowadzać indywidualne rozmowy z uczniami jak unikać sytuacji ryzykownych, i jak radzić sobie z emocjami; wychowawcy konsultują uczniów z pedagogiem w zakresie podejrzeń u wychowanków zaburzeń natury psychicznej.
9. Realizować lekcje wychowawcze z zakresu umiejętności społecznych, wzajemnej komunikacji interpersonalnej z uwzględnieniem eliminowania wulgaryzmów, stalkingu.
10. Realizować zajęcia w zakresie alternatywnego spędzania czasu wolnego przez młodzież tj. poprzez rozwijanie uzdolnień i zainteresowań w tym, zajęć sportowych, wycieczek oraz poprzez wdrażanie we wszelkiego rodzaju imprezy, uroczystości szkolne i kulturalne, jak również angażować w wolontariat.
11. Nauczyciele informują uczniów o zagrożeniach, prawnych konsekwencjach wynikających z nieodpowiedniego korzystania z sieci internetowej, komunikatorów.
12. Współpracować z policją i strażą miejską w zakresie konsekwencji wykrywania narkotyków w organizmie, sposobów rozprawiania narkotyków.

Realizatorzy działań wychowawczo-profilaktycznych:

dyrekcja szkoły, wychowawcy klas, nauczyciele, pedagog szkolny, rodzice, zapraszani specjaliści, przedstawiciele środowiska lokalnego.

Metody i formy działania:

Metody i formy działania będą każdorazowo dostosowane do zadania i odbiorców. Będą to min.: lekcje wychowawcze, ankiety, pogadanki, dyskusje, praca z uczniem zdolnym, ze specjalistami, realizacja programów profilaktycznych, zajęcia edukacyjne, rozmowy, porady, konsultacje, spotkania z rodzicami, psychoedukacja rodziców, działalność kulturalno-społeczna tj. wspólne imprezy klasowe, szkolne wycieczki, zajęcia sportowe, czytelnicze.

XI. SPODZIEWANE EFEKTY

- podwyższanie wyników w nauce i wzrost frekwencji na zajęciach szkolnych,
- umiejętność dokonywania właściwych wyborów w trudnych sytuacjach życiowych,
- świadomy udział uczniów w różnych formach spędzania czasu wolnego,
- uczniowie rozwijają swoje pasje i zainteresowania, potrafią współpracować w zespole, są wrażliwi na potrzeby innych,
- wzrost bezpieczeństwa na terenie szkoły,
- większa świadomość zagrożeń wynikających z uzależnienia od środków psychoaktywnych,
- zwrócenie większej uwagi uczniów na dbałość o swoje zdrowie i podejmowanie środków zaradczych w sytuacjach zagrożenia.

XII. ZADANIA I OBOWIĄZKI WYCHOWAWCY KLASY

- tworzenie warunków wspomagających rozwój ucznia, jego proces uczenia się oraz przygotowanie do funkcjonowania w rodzinie i w społeczeństwie,
- stwarzanie możliwości poznania uczniów w różnych sytuacjach społecznych,
- inspirowanie i udzielanie pomocy w realizowaniu różnych działań uczniów, dbanie o integrację zespołu klasowego,
- otaczanie opieką każdego ucznia, szanowanie jego godności, troszczenie się o jego zdrowie psychiczne i fizyczne,

- diagnozowanie wychowawcze ucznia i klasy (gromadzenie informacji o uczniach, rozumienie przyczyn ich problemów),
- Planowanie i realizacja zadań wychowawczych (określanie celów, dobór oddziaływań), asertywność (rozumiana jako szerokie spektrum umiejętności postępowania w zgodzie z sobą w różnych sytuacjach społecznych, bez uległości i agresji, w tym umiejętność stawiania granic, niedopuszczanie do zachowań destrukcyjnych),
- rozumienie i planowe wspomaganie rozwoju procesu grupowego w klasie, udzielanie pomocy uczniom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi /stosowanie procedury/,
- podejmowanie działań zmierzających do łagodzenia i rozwiązywania zaistniałych konfliktów,
- współpracowanie z nauczycielami uczącymi w klasie, pedagogiem i innymi podmiotami,
- zgłaszanie w porę trudności i problemy w celu ich skutecznego rozwiązywania,
- organizowanie w przypadku wystąpienia poważnych problemów wychowawczych i dydaktycznych, spotkania z udziałem pedagoga, dyrekcji, rodziców i nauczycieli uczących, prowadzenie profilaktyki uzależnień,
- przeciwdziałanie niedostosowaniu społecznemu i demoralizacji,
- dbanie o bezpieczeństwo uczniów,
- uczulanie na estetykę i czystość pomieszczeń,
- przygotowywanie młodzieży do udziału w życiu społecznym kraju,
- przygotowywać do pracy i obowiązków zawodowych,
- sporządzanie planu pracy wychowawcy, w tym tematykę godzin wychowawczych przy współpracy uczniów,
- ustalanie oceny z zachowania swoich wychowanków przy zasięgnięciu opinii nauczycieli uczących, rodziców i uczniów,
- współpracowanie z rodzicami uczniów,
- systematyczna ewaluacja pracy wychowawczej.

Zasady współpracy wychowawczej z rodzicami.

Pierwotne i największe prawa wychowawcze posiadają rodzice w stosunku do swoich dzieci. Nauczyciele wspierają rodziców w dziedzinie wychowania. Wynikają stąd dwie ważne konsekwencje:

- kierunek działalności wychowawczej nie może być sprzeczny z wolą rodziców,
- nauczyciele - wychowawcy nie ponoszą wyłącznej i całkowitej odpowiedzialności za efekty wychowawcze.

Rodzice uczestniczą w wychowawczo-profilaktycznych działaniach szkoły poprzez:

- korzystanie z wiedzy i doświadczenia pedagogicznego nauczycieli oraz pedagoga,
- udział w spotkaniach klasowych i indywidualnych z wychowawcą oraz nauczycielami,
- w spotkaniach ogólnoszkolnych z dyrekcją, wychowawcami i pedagogiem /psychoedukacja rodziców/,
- uzyskiwanie od wychowawców i nauczycieli rzetelnej informacji o zachowaniu i osiągnięciach lub niepowodzeniach szkolnych dziecka,
- uczciwe, rzetelne informowanie wychowawców o stanie zdrowia dziecka, o przyczynach nieobecności w szkole, o przyczynach niepowodzeń szkolnych (jeżeli są one znane rodzicom),
- udział w zebraniach Rady Klasowej Rodziców i Rady Rodziców Szkoły,
- udział w uroczystościach szkolnych.

Zasady współpracy wychowawczo-profilaktycznej

Współpraca naszej szkoły ze środowiskiem lokalnym jest jedną z form kształtowania postaw moralnych, kulturalnych i społecznych uczniów. Na wniosek realizatorów programu zajęcia wychowawczo-profilaktyczna dla uczniów, rodziców prowadzą na terenie szkoły przedstawiciele następujących instytucji: Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, Komendy Miejskiej Policji, Straży Miejskiej. Szkoła współpracuje również w indywidualnych przypadkach z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej, Sądem, Ośrodkiem Pomocy Społecznej oraz innymi instytucjami wspierającymi pracę szkoły.

XIII. FORMY PRACY WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEJ

- lekcje wychowawcze – jako zajęcia wychowawcy i uczniów danej klasy są podstawowym miejscem do szybkiej wymiany informacji, możliwości analizy problemów wychowawczych; ważnym elementem jest otwarta postawa wychowawcy na problemy młodzieży,
- lekcje przedmiotowe – zajęcia, w czasie których na bazie podawanych wiadomości pojawiają się zagadnienia wychowawcze,
- zajęcia pozalekcyjne – dodatkowe formy pracy w niewielkich grupach, gdzie spotyka się młodzież o określonych zainteresowaniach i umiejętnościach, które rozwija,
- wspieranie wszelkich uzdolnień uczniów: praca z uczniem zdolnym, kształtowanie kreatywności uczniów, promowanie osiągnięć i sukcesów uczniów /działania zawarte w Szkolnym Programie Rozwijania Zainteresowań i Wspierania Uzdolnień/,

- umożliwienie uczniom pracy na rzecz szkoły np. poprzez organ Samorządu Uczniowskiego,
- prowadzenie współpracy z przedstawicielami samorządu lokalnego - udział w sesjach Rady Miasta,
- apele, konkursy, na których młodzież będzie mogła przedstawić swoje osiągnięcia, wiedzę, zagadnienia ich interesujące,
- wyjścia do placówek kulturalnych,
- indywidualna praca psychologiczno-pedagogiczna z uczniem, stosowanie procedury pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
- udzielanie wsparcia uczniom niepełnosprawnym i niedostosowanym społecznie w rozwiązywaniu problemów,
- zebrania wychowawców z rodzicami uczniów w celu wymiany informacji i uściśleniu współpracy; spotkania z pedagogiem szkolnym - psychoedukacja rodziców,
- wycieczki przedmiotowe i krajoznawcze integrujące zespół uczniowski,
- obserwacja ucznia w różnych sytuacjach szkolnych i poza szkolnych,
- praca ucznia w grupie, w zespole zadaniowym i praca indywidualna,
- prelekcje, pogadanki, zajęcia edukacyjne, realizacja programów profilaktycznych,
- przygotowywanie i udział w konkursach, olimpiadach i zawodach sportowych,
- organizowanie i udział w wycieczkach, imprezach i uroczystościach klasowych, szkolnych,
- prowadzenie doradztwa zawodowego: przygotowanie młodzieży do wejścia na rynek pracy oraz świadomego planowania kariery edukacyjno-zawodowej /działania zawarte w Wewnątrzszkolnym Systemie Doradztwa Zawodowego/.

Program wychowawczo-profilaktyczny stanowi podstawę do tworzenia planów działań wychowawczo-profilaktycznych na poziomie poszczególnych klas. Wychowawcy, uwzględniając ogólną diagnozę szkolnych problemów oraz potrzeby danej klasy, opracowują plan wychowawczo-profilaktyczny dla danej klasy na dany rok szkolny. Ostateczny termin opracowania planu działań wychowawczo-profilaktycznych dla danej klasy upływa w dniu 30 września każdego roku szkolnego. Plany te mogą ulegać modyfikacji w czasie trwania roku szkolnego z uwzględnieniem potrzeby grupy. W klasach pierwszych wychowawcy klas w planach działań wychowawczo-profilaktycznych ujmują przede wszystkim najważniejsze zadania wychowawczo-profilaktyczne obowiązujące w danym roku szkolnym, ze szczególnym zwróceniem uwagi na integrację klasy.

Ewaluacja programu wychowawczo-profilaktycznego

Program Wychowawczo-Profilaktyczny nie jest dokumentem zamkniętym, może ulegać zmianom wraz ze zmieniającą się rzeczywistością wychowawczą szkoły. Analiza jego skuteczności będzie polegać na bieżącym monitorowaniu oraz corocznie dokonywanej ewaluacji.

Program Wychowawczo Profilaktyczny został przyjęty

przez Radę Rodziców Zespołu Szkół Ekonomicznych im. Stefana Żeromskiego w Legnicy

do realizacji w roku szkolnym 2021/2022

Data: 30 września 2021 r.

Podpisy członków Prezydium Rady Pedagogicznej